

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Detašované pracovisko (Masarykova 11175/20c, 080 01 Prešov)

Levočská 9, 080 01 Prešov

☎ 051/77 155 26 📠 051/77 241 70 🌐 kppppo.wz.cz 📧 kppppo@mail.t-com.sk

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) sídli na Levočskej 9, v Prešove a funguje ako detašované pracovisko CPPPaP na Masarykovej 20/c. Poskytujeme služby deťom v materských školách, žiakom základných škôl, ako aj študentom na stredných školách.

Každé dieťa, ktoré ku 1. septembru dovŕši šesť rokov, by malo byť zapísané do prvého ročníka. Doba nástupu do školy nie je stanovená náhodne. Vo veku 6-7 rokov dochádza u dieťaťa k významným vývinovým zmenám, ktoré sú podmienené zrením a učením.

Vstup do školy je významným medzníkom v živote dieťaťa, pretože sa podstatne mení činnosť dieťaťa. Zatiaľ čo v predškolskom veku bola prevládajúcou formou činnosti hra, v školskom období sa na prvé miesto dostáva učenie.

Na označenie úrovne vývinu dieťaťa pri vstupe do školy sa používa výraz *školská zrelosť*. Vysvetľuje sa ako úroveň telesného a psychického vývinu, ktorá umožňuje dieťaťu bez ťažkostí sa zúčastňovať spoločného vyučovania v triednom kolektíve a s úspechom si osvojiť školské vedomosti.

U dieťaťa sa v prvom rade posudzuje zrelosť telesná, kognitívna (rozumová), emocionálna, motivačná a sociálna.

Školsky spôsobilé dieťa by už malo lepšie ovládať svoje telo, lepšie koordinuje autonómne a voľné pohyby. Vie skákať aj na jednej nohe, behá, prelieza, chytá loptu, skáče cez švihadlo, robí kotrmelce. Dieťa lepšie šetrí silami, je schopné vykonávať drobnejšie a presnejšie pohyby. Má správne držanie písacích potrieb, napodobňuje písmená a tvary, vie nakresliť postavu, navliecť korálky.

Čo sa týka kognitívnej (rozumovej) zrelosti, dieťa začína realistickejšie chápať svet, je menej závislé na svojich okamžitých potrebách, má dostatočnú koncentráciu pozornosti. Dieťa sa vyjadruje vo vetách, správne vyslovuje všetky hlásky, vie povedať: svoje meno, adresu, dátum narodenia, členov rodiny, dni v týždni, ročné obdobia, základné farby, geometrické tvary, časti tela. Dokáže počítať do 10 a zopakovať vetu o 6-8 slovách, 4, 5 – miestne číslo alebo 4, 5, 6 po sebe nelogicky usporiadaných písmen, slov. Školsky zrelé dieťa má taktiež dobre vyvinutú orientačnú a rozlišovaciu schopnosť – tzn. vie rozlíšiť: pravo/ľavo, hore/dole, pred/nad/cez, dnes/včera/zajtra // ráno/obed/večer ...

Školsky spôsobilé dieťa je emocionálne stabilnejšie, je schopné potlačiť impulzívne reakcie a zapojiť city do motivácie ku školskej práci. Je schopné vyrovnať sa s pocitom strachu, napätia, trémy a obáv z neúspechu. Je odolné voči záťaži vyplývajúcej zo školských situácií.

Čo sa týka sociálnej zrelosti, dieťa dokáže byť dlhšiu dobu bez matky a je schopné akceptovať autoritu učiteľa, nehanbí sa nadviazať kontakt a začleniť sa do novej skupiny detí. Vie s ostatnými deťmi spolupracovať na úlohe, vie sa na chvíľu vzdať svojich osobných potrieb a sústrediť sa na spoločný cieľ. Sociálne zrelé dieťa je samostatné a má primerané

sociálne návyky (tzn. samostatná samoobsluha, vie sa obliecť, zaviazať šnúrky, ísť sám na wc).

Teraz si určite kladiete otázku, či je Vaše dieťa zrelé a pripravené na školu. V tejto chvíli nastupuje naša činnosť, ktorá je bezplatná a môže Vám uľahčiť rozhodovanie o odklade resp. o zrelosti Vášho dieťaťa. Ponúkame Vám možnosť odborného psychologického posúdenia spomínanej spôsobilosti.

Ako prvé robí dieťa orientačný test školskej zrelosti, ktorý je administrovaný pedagógom alebo psychológom v materskej škole. V tomto teste majú deti nakresliť ľudskú postavu, napodobniť tvary písaných písmen a obkresliť určitý tvar, pozostávajúci z guľčiek. Následne plnia slovné inštrukcie, zisťujeme matematickú predstavu, ďalej opakujú čísla, zisťujeme ich bezprostrednú pamäť a opakujú slová, čím zisťujeme aj ich čistotu reči.

Následne sa tento test posúdi a deti sú rozdelené do troch skupín.

Prvú skupinku detí tvoria tie, ktoré sa javia ako školsky spôsobilé – teda zrelé a pripravené plniť požiadavky a nároky základnej školy.

Druhú skupinku tvoria deti, u ktorých je väčšina dielčích funkcií zrelá, ale niektorú by bolo treba dotrénovať, rozvíjať alebo osvojiť si. S rodičmi týchto detí psychológ konzultuje a rodič posúdi a rozhodne, či dieťa pôjde do školy.

Tretiu skupinku tvoria deti, ktoré ešte nie sú zrelé, pripravené a rodičovi je odporúčaný odklad školskej dochádzky. Ak rodič súhlasí s odkladom, s dieťaťom absolvuje ešte minimálne jednu návštevu u psychológa.

Ešte sa naskytá jedna možnosť odkladu o jeden rok a to na základe žiadosti rodiča. Vtedy je tiež potrebné psychologické posúdenie stavu dieťaťa a teda návšteva rodiča a dieťaťa na poradni.

Keďže sa bavíme o budúcich prváčikoch, rada by som Vás upozornila na to, že práve Vy ste tie vzory, ktoré dieťa napodobňuje, od ktorých si berie príklad a snaží sa ich odzrkadľovať vo svojom správaní. Takže dôležitý je hlavne Váš postoj k škole a k povinnostiam. Pretože aký postoj zaujmete Vy, taký postoj bude mať aj Vaše dieťa. Pre Vaše dieťa bude škola veľká zmena, pretože sa bude musieť podriadiť časovému rozvrhu, autorite učiteľa, kolektívu detí, bude sa musieť sústrediť aj na veci, ktoré pre neho budú menej príťažlivé, má počúvať, pochopiť. Venujte prosím svoj čas dieťaťu a trénujte a rozvíjajte uňho tieto kompetencie a hlavne hravou formou ho pripravujte na zmenu ☺.

Mgr. Martina Reváková
(psychologička CPPPaP)